

ทะเบียนวิจัยเลขที่ 27 05 01 12 26 01

อิทธิพลแถวริมของแปลงทดลองข้าวโพดที่ปลูกเชื่อมฤดูกับถั่วเหลือง

BORDER EFFECT OF CORN/SOYBEAN PLOT

สุวริย์ พิมสาร

ประสิทธิ์ บุญชูดวง

เสาวนีย์ พิสิษฐพันธ์

ประกอบ สิงศิริตัน

สมใจ สิงหลักษณ

สมเจตน์ อัมระบุตร

ฝ่ายวิเคราะห์ทางสถิติ

กองแผนงานและวิชาการ

บทคัดย่อ

ในแปลงปลูกพืชทั่วไป จะเห็นว่าต้นพืชที่อยู่แถวริม ๆ ของแปลงมักจะเจริญเติบโตต่างกับต้นที่อยู่ภายใน คืออาจจะเจริญเติบโตดีกว่าหรือด้อยกว่า ทั้งนี้เพราะอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้นจึงได้ศึกษาอิทธิพลแถวริมของแปลงทดลองปลูกข้าวโพดที่ปลูกเชื่อมฤดูกับถั่วเหลือง เพื่อศึกษาว่าควรเว้นแถวริมนอกสำหรับข้าวโพดและถั่วเหลืองอย่างไรก็ได้ ทำการทดลองที่ไร่กสิกร ต. โคกตูม อ. เมือง จ. ลพบุรี ใช้ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 1 และถั่วเหลืองพันธุ์ สจ. 4 มีการใช้ปุ๋ยเคมี 5 ต้ารับ (ปุ๋ย 4 ต้ารับและ 1 Check) ปลูกข้าวโพด ระยะ 75x50 ซม. 2 ต้นต่อ 1 หลุม เมื่อข้าวโพดออกดอกแล้วจึงปลูกถั่วเหลืองในแถวข้าวโพดโดยปลูกระหว่างหลุม ระยะ 75x25 ซม. 2 ต้นต่อหลุม ทำการเก็บผลผลิต ผักสดข้าวโพดเป็นแถว ๆ ทั้ง 2 ด้านคือด้านแถวและด้านหลุม ชั่งน้ำหนักแต่ละแถวทุกแถว สำหรับถั่วเหลืองก็ทำเช่นเดียวกันแล้วจึงนำข้อมูลของแต่ละแถวมาวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบ Split plot Design เพื่อเปรียบเทียบผลผลิตของแต่ละแถวสรุปได้ว่า การเก็บตัวอย่างเพื่อศึกษาผลผลิตข้าวโพด จะต้องเว้นอย่างน้อย 1 แถว โดย รอบแปลงไม่ว่าจะเป็นแปลงที่ใส่ปุ๋ยหรือไม่ใส่ปุ๋ยแต่สำหรับถั่วเหลืองไม่ว่าจะเป็นแปลงที่ใส่ปุ๋ย และไม่ใส่ปุ๋ยยังไม่เห็นความแตกต่างระหว่างแถวริมนอกกับแถวใน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะปีนี้ฝนแล้งและทิ้งช่วงมากทำให้ต้นถั่วแคระแกรนและระยะปลูก 75x25 ซม. ที่ใช้กว้างกว่าการปลูกถั่วเหลืองโดยปกติอาจทำให้ไม่เกิดการแก่งแย่งระหว่างแถวของถั่วเหลืองจึงไม่เห็นอิทธิพลของแถวริมนอก